

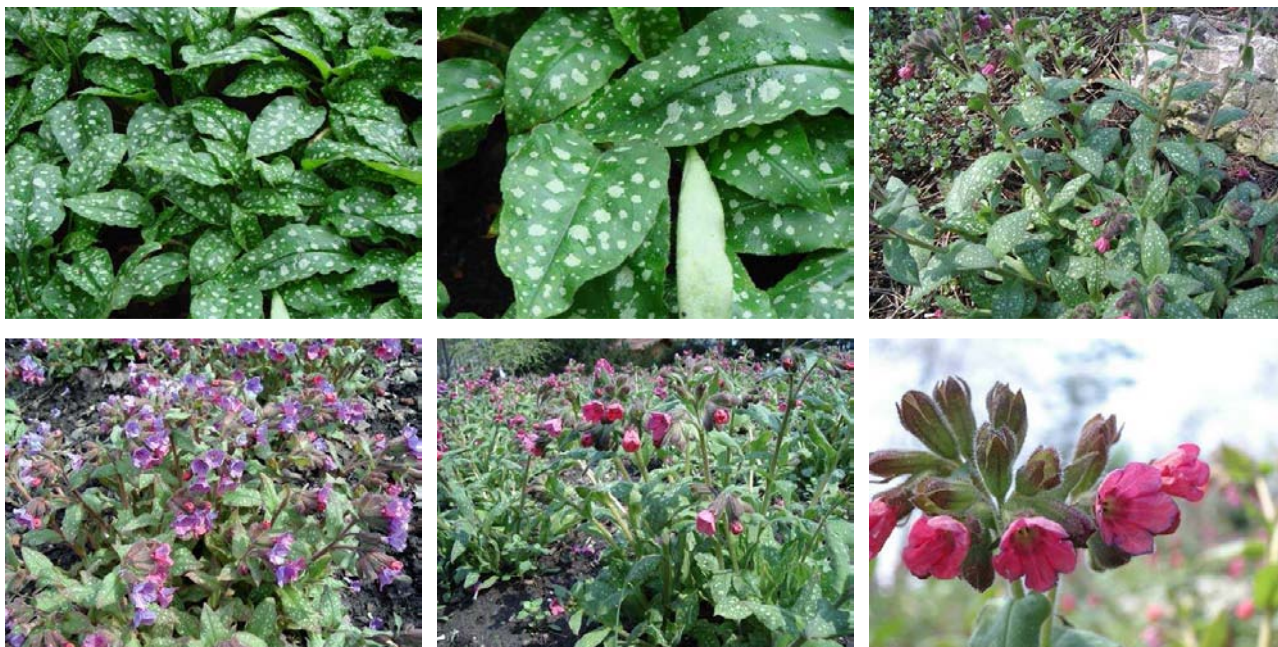
Pulmonaria saccharata (Miodunka pstra)

rodzina Boraginaceae (Ogórecznikowate),

syn.: *Pulmonaria officinalis* subsp. *saccharata*, *Pulmonaria picta*,

Pulmonaria maculosa*, *Pulmonaria officinalis* subsp. *maculosa

(Miodunka plamista)

Pulmonaria pochodzi z Europy (płd.-wsch. Francja, płn. i śród. Włochy). W Polsce jest dość rzadka - występuje głównie w części zachodniej kraju i na Pomorzu. Jest byliną tworzącą zwarte kępy o krótkich, pełzających kłęczach. Są one czarne i silnie rozgałęzione. Rośliny osiągają wysokość do 30 cm, mają zielone, ulistnione pędy, które są proste i rozgałęziające się. Łodyga jest soczysta, kanciasta i silnie, gruczołowato owłosiona. Ładne, oryginalne liście, eliptyczne i spiczaste (długości ok. 15 cm do 27 cm) są szorstkie, zielone i mocno srebrzyście - biało nakrapiane. Występują dwa rodzaje liści - liście odziomkowe, które rozwijają się wczesną wiosną, równocześnie z kwiatami (ich ogonki liściowe są dłuższe od blaszki) oraz liście łodygowe, które w dolnej części łodygi mają krótkie, oskrzydłone ogonki, zaś górne są siedzące.

Miodunka kwitnie wczesną wiosną od marca do maja. Kwiaty są różowe, (purpurowe, fioletowe), lejkowate, z ciemnozielonymi kielichami, zebrane w luźne baldachy na szczytach pędów. Występuje u nich zjawisko heterostylis - kwiaty są dwubarwne i różnosłupkowe (młode kwiaty w pąkach są różowe później przebarwiają się na fioletowo i ostatecznie na niebiesko). Kwiaty są miododajne i zapylane przez błonkówki. Owoc miodunki składa się z 4 brunatnych lub czarnych rozłupek. Miodunki najczęściej rosną na glebach próchnicznych, dobrze przewietrzanych o żyznym, (zasobnym w próchnicę) i przepuszczalnym podłożu. Dobrze rosną na stanowiskach półcienistych i wilgotnych. Rośliny te w okresie lata, w czasie upalnej pogody mogą wejść w spoczynek letni, jednak można poprzez przycięcie i obfite podlewanie zmusić je do dalszego rozwoju. Mają zastosowanie jako rośliny okrywowe na zacienione rabaty, pod drzewa i krzewy.

Są dość odporne na mróz, jednak młode rośliny posadzone pod koniec lata lub jesienią lepiej jest okryć. Uprawiane są jako rośliny ozdobne (ze względu na swoje dwubarwne kwiaty i plamiste liście) oraz rośliny lecznicze. Ziele (*Herba Pulmonariae*) miodunki plamistej ma takie same własności lecznicze i zastosowanie, jak miodunki ćmy (*Pulmonaria obscura*), czyli korzystne działanie na drogi oddechowe. Stosuje się je w mieszance z innymi ziołami, jako środek wykrztuśny oraz pomocniczo przy gruźlicy i zapaleniu płuc. Miodunki rozmnażamy przez podział rozrośniętych kęp wczesną wiosną lub po kwitnieniu oraz przez wysiew nasion. Nasiona roślin bywają także roznoszone przez mrówki.